

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej

DKOTC-WOKO.442.10.2024.MK

Warszawa, 12 lipca 2024 r.

Pan

Rafał Bartek

Przewodniczący Związku Niemieckich
Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych
w Polsce

Szanowny Panie Przewodniczący!

Odpowiadając na pismo w sprawie edukacji językowej uczniów, a w szczególności zasad nauczania języka obcego w zakresie rozszerzonym, uprzejmie wyjaśniam:

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego wymienia m. in. język obcy nowożytny wśród przedmiotów, które mogą być nauczane także w zakresie rozszerzonym. Obowiązujące przepisy prawa oświatowego nie wskazują, jakie przedmioty, ani który język obcy nowożytny (pierwszy, drugi czy oba) powinien być realizowany w zakresie rozszerzonym. Należy podkreślić, że w przypadku realizacji języka obcego zarówno pierwszego, jak i drugiego w zakresie rozszerzonym, liczba dodatkowych godzin, poza zakresem podstawowym – jest taka sama. **Przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym ustala dyrektor liceum ogólnokształcącego (spośród przedmiotów wskazanych w ust. 2 w zał. nr 4)** - po zasięgnięciu opinii rady liceum (lub rady pedagogicznej), rady rodziców i samorządu uczniowskiego, uwzględniając zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe szkoły, a uczeń wybiera 2 albo 3 przedmioty.

Realizacja w liceum ogólnokształcącym przedmiotów w zakresie rozszerzonym, w tym m. in. języka (języków) obcego nowożytnego, odbywa się zgodnie z podstawą programową języka obcego nowożytnego (w zakresie rozszerzonym - wariant III.1.R), która jest wspólna dla wszystkich języków obcych nowożytnych oraz zgodnie z ramowym planem nauczania dla liceum ogólnokształcącego. Należy jednocześnie wyjaśnić, że podstawa programowa wyznacza jedynie ramy kształcenia w zakresie języka obcego nowożytnego, tj. wymagania, które powinien spełniać uczeń na zakończenie każdego etapu edukacyjnego. Zarówno język obcy nauczany jako pierwszy, jak również jako drugi, może być realizowany w zakresie rozszerzonym – oczywiście przy zapewnieniu odpowiedniej liczby godzin nauczania. W ramowym planie nauczania dla liceum ogólnokształcącego¹ przewidziano wyższy wymiar godzin pierwszego języka obcego (12 godz. tygodniowo w cyklu kształcenia) i niższy (8 godz.) dla drugiego języka obcego, nauczanego w zakresie podstawowym.

¹ Zał. nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 781).

W przypadku wyboru przez ucznia realizacji drugiego języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym liczba godzin tego języka może dodatkowo zostać zwiększona poprzez dodanie godzin przyznanych przez organ prowadzący szkołę – na wniosek dyrektora szkoły².

Reasumując, przepisy prawa oświatowego umożliwiają nauczanie w zakresie rozszerzonym zarówno pierwszego, jak również drugiego języka obcego nowożytnego. Ustalenie, jakie przedmioty (w tym m. in. jaki język/języki obce nowożytne) będą w danym oddziale realizowane w zakresie rozszerzonym – należy do kompetencji dyrektora szkoły, który kieruje działalnością szkoły.

Odnosząc się natomiast do kwestii egzaminacyjnych uprzejmie informuję, że zasady przeprowadzania egzaminu maturalnego regulują przepisy ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego . Natomiast podstawą prawną organizowania w szkołach publicznych w Polsce nauczania języków mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych i języka regionalnego są przepisy ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r.

Egzamin maturalny, będący formą oceny poziomu wykształcenia ogólnego, jest przeprowadzany dla absolwentów posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, czyli dla osób, które ukończyły szkołę ponadpodstawową. Absolwent, który zdał egzamin maturalny, otrzymuje świadectwo dojrzałości będące podstawowym warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych oraz do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego. Każdy zdający ma prawo przystąpić do egzaminu maturalnego z nie więcej niż sześciu następujących przedmiotów dodatkowych zdawanych na poziomie rozszerzonym: biologia, chemia, filozofia, fizyka, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultura antyczna, język mniejszości etnicznej, język mniejszości narodowej, język obcy nowożytny, język polski, język regionalny, matematyka, wiedza o społeczeństwie.

Absolwenci przystępujący do egzaminu maturalnego są zobowiązani zdać egzamin z wybranego języka obcego nowożytnego. Egzamin maturalny jest przeprowadzany z następujących języków obcych nowożytnych: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego i włoskiego. Zakres dostępnych egzaminów z języka obcego wynika z przepisów rozporządzenia w sprawie egzaminu maturalnego i ukształtował się w trakcie dotychczasowej praktyki egzaminacyjnej na podstawie powszechności wyborów absolwentów.

Zgodnie z art. 44zdd ust. 2 pkt 1 lit. c i pkt 2 lit. d ustawy o systemie oświaty egzamin maturalny z języka niemieckiego jako przedmiotu obowiązkowego w części ustnej i części pisemnej jest przeprowadzany jako egzamin z języka mniejszości narodowej. Do tego egzaminu na poziomie podstawowym są obowiązani przystąpić absolwenci szkół lub

² § 3 ust. 1 cyt. rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej, w których zajęcia były prowadzone w tym języku (języku niemieckim). Ponadto absolwent szkoły lub oddziału z językiem nauczania mniejszości narodowej (językiem niemieckim), w których zajęcia są prowadzone w tym języku, oraz absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego, w których język mniejszości narodowej jest drugim językiem nauczania, zgodnie z art. 44zzf ustawy, może zdawać na egzaminie maturalnym niektóre przedmioty w języku polskim lub, z wyjątkiem przedmiotu język polski oraz treści dotyczących historii Polski i geografii Polski, w języku danej mniejszości narodowej. Jednocześnie, zgodnie z art. 44zzd ust. 8 ustawy, absolwent szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej nie może wybrać języka tej mniejszości narodowej na egzaminie maturalnym z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego.

Informując o powyższym, dziękuję za deklarację współpracy z MEN nad wypracowaniem nowej formuły oświaty mniejszościowej. Mam nadzieję, że będzie ona rezultatem prac ekspertów w ramach Zespołu ds. Edukacji Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Jednocześnie przepraszam za opóźnienie w udzieleniu odpowiedzi, które wyniknęło z powodu znacznego zwiększenia w ostatnich miesiącach zakresu zadań departamentu.

Z poważaniem

\$IMIE_NAZWISKO_PODPISUJACEGO
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/